

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ærumnæ D. N. Jesu Christi

Thomé <de Jesus>

Monachii, 1676

Exercitium circa primam Christi ærumnam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45834)

quòd Christus nos docuerit modum, quo nos voluit obedire, cum docuit nos orare: *Fiat voluntas tua, sicut in celo, & in terra.* In *Matt. 6. 10.* celo non tantum volunt ac faciunt omnes, quidquid vult DEUS; sed ne possunt quidem intelligere aliquid ab eo diversum. Ita debemus non esse contenti obedientiâ & conformatione voluntatis nostræ cum divina, sed procurare etiam veram obedientiam intellectu. Inveniuntur in mundo, apud majorem partem hominum, tot rationes receptæ, approbatæ & consecratæ titulo honoris, necessitatis, obligationis, quæ pugnant cum lege DEI, & doctrina Evangelii; & quotidie malitia nostra invenit tot causas non obediendi, sub specie Divinæ Gloriæ & obsequii; ut, qui non valde sibi attendit, facillimè decipiatur ab illis. Rogemus ergo DEUM cum Davide, ut avertat oculos nostros, ne aspiciant vanitatem, pro veritate; sed illuminet nos, ut cognoscere possimus ejus divinam voluntatem; neque sinat nos aliud spectare, vel æstimare, quàm perfectionem sui exempli atque doctrinæ. Nam qui conjecerit oculos in speculum omnis Bonitatis, Christum, Magistrum ac Dominum nostrum, cum desiderio imitandi, quod in eo, & ab eo viderit approbatum, submitiendo illi suum intellectum, hic liber erit à multis erroribus.

*A qua deflectimus sub
vano prae-
textu,
etiam gloria Dei.*

EXERCITIUM

Circa primam Christi *Ærumnam.*

I.

O Fili DEI vivi, ô vita miseriarum mearum mortalium: ac vere Salvator ac Redemptor meus: ô unica salus meorum malorum! venisti cum tanto desiderio animarum perditarum; cum tanta cupiditate ostendendi, quantum diligas peccatores, & cupias satisfacere pro illis; cum tanta siti tormentorum, & Crucis, ut nolueris amittere vel unum punctum temporis, quin paterere pro nobis: quin si fieri potuisset, vel convenisset, ut nascereris in Cruce, certò venisses in mundum clavis affixus in Crucem, in eadèmq; mansisses usque ad mortem. Ea est amoris tui perfectio, ea veritas

A 3

hujus

*Amor an-
cipavit
sua tor-
menta.*

hujus inflammati pectoris, & hujus sincerissimæ amicitiae, quam erga nos geris. Sed cum id fieri non posset, noluisti abire ullum momentum vitæ, sine pœna, cruce, tormento: ac donec tempus veniret lignæ crucis, noluisti interim esse sine durissimis aliis crucibus afflictionum, dolorum & ærumnarum. Non pepercisti tuæ humanitati, etiam in tenuissimo ac tenerimo corpusculo, recens formatum intra purissima viscera Virginis. O quomodo te totum inflammas in opere puri, fortis, ac divini amoris, ad quod totus ardens accedis! sicuti non pro nimis parvo reputasti corpusculum, quod minùs ei mox infunderes animam beatam, ac divinitatem unires; ita etiam id judicasti satis magnum ad patiendum, faciens, ut sentiret mox simul omnia, quæ deinceps ei toleranda fuerunt. Ostendisti illi statim lacrimas, dolores, famem, asperitates, inopiam, fatigationes, sudores, injurias, contemptus, funes, quibus erat ligandum; verbera, quibus excipiendum; spinas, quibus confodiendum; crucem & clavos, quibus affigendum; fel & acetum, quibus potandum; gravissimam derelictionem, in qua destituendum; immensos ac terribiles dolores, quibus obruendum; ac mortem crudelem, quâ conficiendum. Hæc omnia voluisti, ut in primo statim momento, quo condita est humanitas tua, tota simul videret ac sentiret, & singula sua membra, quantumvis tenuia, iisdem subiceret: non contentus, cum DEUS esses, accipere nostram carnem; quin etiam statim inciperes in eadem pati, & submitteres te Patri æterno usque ad mortem.

*Et à primo
momento
semper
omnia sen-
si.*

II. Si post trigessimum tertium annum ætatis, sacratissima tua Humanitas, è sola prævisione earundem rerum sibi imminuentium in tanta fuit angustia, tanta afflictione, ac tristitia, ut lethales pateretur affectiones, sanguineoque sudore manaret; quid eam pertulisse credendum est sub ipsum ingressum in mundum, ex prævisione tam clara, certa, vivaque, ac si re ipsa experta jam esset labores, & navigasset alta maria eorum, quæ ipsi perpetienda erant in decursu vitæ totius? Intelligo, Domine animæ meæ, nullam ex ærumnis tuis majorem istâ fuisse: quando ad sentiendum eas conditione humanâ es usus, & ad intelligendos asperitatû gradus ac pondus, quo tibi erant incubituræ, luce ac vi plus quam huma-

humanâ. Omnes tibi simul offerebantur, & tu simul omnes acceptâsti, simul sensisti: quia tuus amor non ferebat, ut ulla in re parceres naturæ tuæ humanæ, quâ multum posset affligi, quæque tibi magno constaret. O Amor Divine, qui otari non potes, quas artes excogitâsti, quas vias invenisti, quibus te demonstrares? Non est locus, tempus, aut ætas ulla, quæ tibi ad exhibenda opera tua non serviat: sed cùm ætas, aut locus impediunt cruciatus externos, tu reperis cruces internas, quibus semper conflagres, promasque tuos thesauros; & tuam vehementiam, vim, sinceritatem ostendas eis, quos amas, & cupis ad te pertrahere.

III. O me miserum, & inveteratum in peccatis! cùm video Et nos ab initio statim sordidissimis peccatis. hunc ardorem patiendi pro me, tam flagrans desiderium me satinandum, quod contineri non potest in hac, quæ ita nondum vocari potest, ætate, in hoc exiguo corpusculo, quod ægrè sufficit ad figuram hominis, & in hoc primo tuo ingressu in mundum; quid dicam? quomodo non erubescō coram te comparere? quia in qualibet mea ætate me video ita oblitum peccatis & malis, ut videatur nulla pars mei corporis esse tam parva, quin sit imbuta magnis, & inveteratis peccatis; sicut in te nulla tam exigua fuit, quin esset in magnis doloribus. In utero matris meæ, cùm nihil adhuc possem, per originale peccatum, quod erat in anima, jam assimilabar antiquo Adamo. Natus, dum non habui usum rationis, etsi peccare non possem, jam tamen habui inclinationes ad iram, cupidias, mendacia, inobedientiam, & alia id genus, quæ satis ostenderent in exigua terra tantilli corpusculi profundas radices veterum truncorum, & venenosos ramos arboris malæ. At ubi ad usum rationis perveni, cùm jam fructus proferre deberem, unde cognosceretur, qualis arbor essem futurus, O piissime Deus, quàm abominabiles fructus malorum & peccatorum effudi, & effundo etiamnum, heu nimis, quàm copiosè! O misericordia infinita! quæ me hucusque tolerâsti, noli me confundere: condona mihi hanc furiam, quæ permisi habenas effrenibus meis appetitibus; & impudentiam, quæ dempsi frenum malis inclinationibus, ab illa usque ætate me infestantibus. O quàm solutæ fuerunt ad omnem vanitatem, ad omne genus fallaciarum, præsumptionum, cogitationum

tionum malarum, ac desideriorum; ad omnem vilitatem ac turpitudinem, quæ foris intusque regnabat in anima! Tam immemori, tam durus ad tua consilia, tam cæcus ad tuam doctrinam, tam surdus ad tuam vocationem, tam refractarius tuæ legi, tam studiosus mundi, tam pertæsus rerum animæ meæ, tam affixus mihi ipsi & remotus à te, tam plenus amoris proprii, tam inanis amoris tui. Omne tempus breve ducebam ad voluptates, mundum exiguum ad cupiditates, magnum verò ad serviendum ipsi, ac te pro ipso perdendum. Floccipendebam, quidquid tibi placet; displicebat verò, quidquid magni tu facis. Nulla mihi ætas nimis parva visa est ad peccandum, omnis autem nimis infirma ad tibi serviendum: mala, quæ per ætatem aut vires non potui, voluntate patravi, semper magnus ad peccandum, semper annosus ad malos mores, semper ingratus pro tantis favoribus, semper tardus, tepidus, impudens, obliviosus, piger, debilis, superbus, contumax ad amorem, & obsequium, ut tibi me totum addicerem, omniâque facerem ad placitum tuum.

*Eademque
totâ vitâ
continua-
mus.*

IV. Tu DEUS meus, tanquam verus amicus animæ meæ, & tanquam is, qui compatiebatur plagis illius, non voluisti expectare dies illos, quibus corpora formari solent in utero; sed mox primo puncto temporis, quo venisti in mundum, formasti corpus animatum & perfectum, plenum divinâ majestate; ut hoc tempus, quod natura requirebat ad suum opus, tu impenderes operi amoris & gratiæ, & acerbissimorum dolorum pro me: & amor tuus in meum bonum prævertit tempus, quod natura deposcit. Et ego, Bonitas infinita, nec posteaquam tandem perveneram ad usum rationis, te cognovi; nec, posteaquam diu vixeram, plenus tuis beneficiis, te inquisivi, nec tibi servivi, neque curavi te amare: sed frigidâ, mortuâ fide contentus, vixi cum hac anima tam referata peccatis & malis, ut nihil inveniatur in me præter misérias, pro quibus tu jam pateris. O Amor infinite, ignosce mihi: bene me videbas, quando exercebas tantum amorem: bene me nôras, quando acceptabas eos dolores: & quia sciebas me talem futurum, noluisti perdere nec horam, nec punctum temporis, quo mihi non parares remedia. Convertite me, Domine, ut incipiam vel tandem
amare,

amare, & sequi te: fac, ut pœniteat me vitæ malè transactæ, & muta me totum in te, & in tua obsequia.

V. O qui nunquam te offendisset! O qui totum tempus ex-^{O quanta}pendisset in tuo amore ac servitio! Si ô D E U S meus, primâ sta-^{patientia}tim horâ, quâ toto corde revertor ad te, sentio me inflamma-^{Dei!}tum, immutatum, ac totum diversum ab eo, qui fueram; qualis tunc essem? quàm perfectus minister tuus, quàm plenus tuo amore? quomodo transformatus essem in spiritum tuum, si omne tempus vitæ meæ transegissem in tuo obsequio? O patientia infinita, quâ me exspectâsti! O Bonitas infinita, quâ me tolerâsti hucusque! O Amor, qui vocas me ad te, transforma me totum in te. Ab hac hora, usque ad ultimam vitæ meæ, tibi me offero, ut tecum totam consumam. Doleo, DEUS meus, quod unquam te offenderim. En habes me, sume de me satisfactionem, quam voles. Amor, qui tam inflammatus & cupidus fuit patiendi pro me, idem nunc aperiat in hoc meo corde fontem lacrimarum, quibus toto reliquo tempore vitæ meæ malefacta deplem, & sic omnes horas tecum consumam. Hoc est illius amoris officium: quod ego meis peccatis commerui, tu, Domine, cum ipso transige; & quod ipse pro me postulaverit, hoc tu mihi reliquo tempore miserabilis vitæ meæ concede.

VI. Sed nunc, Domine, miseras meas dimitto tibi, qui unicum es earum remedium; ut tantò meliùs perspicere, gratòque animò expendere possim primas istas, & infinitas miserationes, quibus usus es mecum primo tuo ingressu. Nónne par erat, ut primas horas, ac dies tui adventûs in mundum, consumeres cum purissima illa anima sacratissimæ Virginis Matris, quam invenisti plenam gratiâ, amore ac puritate, quâ tibi tantopere placuit, ut filius ejus fieri velles? vis D E U S meus, ut ego quoque statim ibi habeam locum? statim recordaris miseriarum mearum & necessitatum ut tractes de illarum remedio? O divine Pastor, & amator hujus oviculæ perditæ, qui venis quærere, non justos, quales tota natura humana non habuit, sed peccatores: neque tamen ideo neglexisti animam sacratissimæ Virginis; quia liberalitas & bonitas tua sufficiens erat, ut etiam ipsa de fructibus miserationum

B

illarum

illarum participaret. Sed tu, qui amor, ac divinus amor es, non es particularis aut proprius uni, sed totum te omnibus largiris, ac totum unicuique. Tam ibi me præsentem habebas amoris tuo, tam bene me cognoscebas, quam præsentem habebas animam D. Virginis, cui unitus eras amore. O divine Domine, quantum tibi debeo! quid poterit esse in me, quod non accendatur igne hoc divini amoris, cum ista video, & credo? O repiditatem, ô duritiam meam! destrue illam, Domine, igne divini amoris; quia quidquid in me boni est, est ex eo, quod mihi ostendis. Posteaquam acceptasti pati pro me omnia, quæ tibi Pater representavit sub initium tui adventus in mundum, tu statim isto amore, ista humili obedientia, ista perfecta resignatione in voluntatem æternam, isto dolore, quem ibi patiebatur tua Humanitas, meritis es abundè veniam peccatorum meorum, lucem tenebrarum mearum, remissionem æterni supplicii, mutationem temporalium in merita gratiæ & gloriæ; fidem, spem, charitatem, quam mihi dedisti, gloriam, quam promisisti; victoriam inimicorum meorum, perfectam redemptionem ab omni malo & servitute animæ: statim cumulasti me bonis, statim perfecisti opus, ad quod veneras; aded, ut si nihil ampliùs meâ causâ fecisses, sufficientissimè forem adjutus. Cur igitur, amor divine, quod satis mihi erat, amoris tuo non sufficit! O DEUS amoris! qui te non amat, hic te non intelligit, neque scit tuas actiones bene considerare.

VII. Quod delectat & placet, nunquam parit fastidium, sed desideratur, & juvat continuare: quia ergo te valde delectat, tamque sapida tibi est ea, quam nunc facis, copiosa & abundans tui ac bonorum tuorum communicatio; ideo non vis redire statim in cælum, contentus eo, quod primâ horâ fecisti, sed illius continuatione ultra triginta tres annos te oblectas ac satias. O amor, ô amor, ô ingens amor! taceant lingua & intellectus: sic te per totam hanc animam te ipsum extende, ut non sit tam frigida & dura, quæ supernas tuas operationes impediat. Accende me, dilata me, corrobora me, ut efflictim te amem, donec amore tuo conflagrem, ac sciam servire; neque enim conveniet, me tam parvum facere pro tanto amore, tam cupido meæ salutis. Quid dicam,

*Quis enim
non amat?*

cām, & amōr dīvine? confundor miserīā. Ideo hac hora tibi do, quidquid possum, ut facias mecum id, quod facis te ipso. Ego tibi consigno meam vitam, animam, vires, facultates, & omnia mea. Dispone de omnibus, & de me, sicut voles; nec permittes, ut aliud velim posthac. Volo te solum, & me tantum propter te. Da mihi habere famem tui, sicut tu habes mei; ut semper te amem, ac desiderem semper amare.

Quis non totum se consecrat?

O Mater DEI, Virgo purissima, ac thesauraria misericordiarum istarum; ama pro me hunc Dominum, qui in te mihi tanta bona largitur. Et quia tu melius omnibus cognoscis gravitatem obligationum mearum, impetra mihi veniam præteritorum, & fac me servum hujus Domini nunc, & toto vitæ meæ tempore. O Curia cælestis, quæ fructus es hujus novæ plantæ, DEI incarnati, & ardentis amore hominum; lauda eum, & ama illum pro me: & eā flammā, quā vos semper ardetis, me quoque succende in perpetuum. Amen.

ÆRUMNA II.

De Angustia, & Miseria loci, in quo novem mensibus fuit.

I.

Illius DEI tam accuratus, ac solers fuit in inveniendo mediis patiendi, ut ob hoc ipsum obligati simus ad singulas actionum ejus partes memoriā tenendas, ut possimus eas dignè æstimare, & grati esse pro illis. Atque ita ingens amor ejus excogitavit novum genus molestiæ, quod solus ipse potuit perpeti; videlicet angustias & miseria loci, in quo novem integris mensibus fuit. Noluit sibi Dominus noster ulla re levare suas ærumnas, noluit quoque ullā carere, quæ illas auget. Etenim à Divinitate sibi conjuncta nihil refocillationis accepit Humanitas: nam licet anima ejus propter illam unionem DEUM videret, ac beata jam esset, deberetque etiam beatitudinem suam communicare cum corpore; tamen, ut pati posset, ingenti miraculo felicitatem illam suspendit, ne

Christus amore patiendi suscepit molestias uteris maternis.

B z

quid-